

Székely kerékpárosok a nagyvilágban

Kötet Fejér Ákos pedagógusról és kerékpározó tanítványairól

A jó pedagógus ritka, mint a fehér holló. Mégis mindenki életében előfordul, hogy emlékezetében megtartott és megőrzött egy-két kiváló pedagógust. Közéjük tartozott **Fejér Ákos**, aki kerékpárra ültette tanítványait Székelyföldön a hatvanas, hetvenes években, s bejárták a nagyvilágot. **Veres Ferenc**, az egyik kerékpározó tanítvány „*Megnyitottam előttetek Európa kapuját, székely kerékpárosok a nagyvilágban*” című, most megjelent kötetben így emlékezik vissza a nagy utazásokra: „*Történt egyszer, hogy a tanár nyeregbe szállt legvitézesebb tanítványaival, hogy meghódítsa a világot. Kisebb csatákkal kezdtek, de dicsőséges utazásaik mindig nagyobb és nagyobb hódításokra sarkalták őket. Bejárták Hetedhétország balkáni felét, átjutottak az alpesi üveghegyeken, megmártóztak majd minden Óperenciás tengerben, még a trójai falovat is megülték. Közben jegyzeteltek, tanultak, okosodtak. Másfél emberöltő elteltével, amikor az öreg tanár úgy érezte, hogy napjai meg vannak számlálva, magához hívatta tanítványait, és így szólt: "Legyetek bárhol a nagyvilágban, soha el ne feledjétek kalandozásainkat. Őrizzétek úgy a dicsőséges barangolásainkon szerzett kincseket, hogy abból ne csak magatok, de utódaitok is nagy bölcsességben élhessenek!"*”

A Sepsiszentgyörgyön megjelent kötetet augusztus 18-án mutatta be **Incze Fejér Anikó** a Fővárosi Örmény Klub vendégeként. A néhai neves pedagógus lánya megható szeretettel szólt Édesapjáról, aki Gyimesbükkön látta meg a napvilágot. A negyvenes években segített azoknak, akiket „háborús bűnösöknek” tituláltak, noha tudjuk, soha, semmi közülük nem volt semmiféle bűnhöz. 1949-ben a **Márton Áront** kísérők között találjuk Fejér Ákost, akik a Csíksomlyói búcsúba kísérték a főpapot, és védték életét. A későbbi Bessenyei György-díjas oktató-szervező-utazó a hatvanas években kezdte szervezni a kerékpártúrákat: mintegy 21 ezer kilométert tett meg tanítványaival a 12 esztendőn keresztül. A számok önmagukért beszélnek: negyvenegy megyébe jutottak el, 12 országba kirándultak. Utazásaikat soha nem finanszírozta senki, mégis megnyílt előttük Európa kapuja - mondta a könyvbemutatón Incze Fejér Anikó.

„*Nem volt tudomásunk arról, hogy valaha, valakik ehhez hasonló kerékpártúrákat szerveztek volna 12 éven keresztül, megszakítás nélkül az országban vagy Európában. Semmilyen autó, vagy teherautó nem kísért, sátrat a hely szűke miatt nem szállíthattunk, ételmet is annyit, amennyi csupán két-három napra volt elegendő...Szabadban, szalmakazlak tövében, szénaboglyákban, csővezetékekben, félbehagyott vagy épülőfélben lévő házakban húzódtunk meg. De kaptunk helyet a jó emberek jóvoltából bentlakásokban, iskolákban, otthonokban, tornatermekben, közös szobában a családdal*” - írja Fejér Ákos visszaemlékezésében, az izgalmas útbeszámolókkal, tanulságokkal tarkított kötetben.

A Fővárosi Örmény Klub vendégeként elmesélte élményeit **Rakó József** is, aki rendszeresen támogatta a magyarországi utazásokat, rendszerint szállást és ételmet nyújtott a kerékpározóknak. Mint mondta, Fejér Ákos megtalálta a nemzethez tartozás útját. A kötet egy kiváló pedagógus 'életkönyve'. „Szívtérképeknek” nevezte azokat az ábrákat, melyek eligazították az utazó diákokat a nagyvilágban, ugyanakkor Erdélyhez és a magyarsághoz tartozás térképei is voltak ezek. Véleménye szerint a magyarsághoz való kötődés érzelmek és küzdelmek útján történik. E kerékpártúrák pedig erre kiváló példát nyújtottak.

Idézzük fel az egykori tanítvány **Veres Ferenc** visszaemlékezéseit: „*Fejér Ákos nem „csak” tanított, hanem hatott: mindenki olyan akart lenni, mint ő. Erős, bátor, határozott, pontos, szigorú, következetes, önzetlen. Ha a kerékpártúrák során csak egyet is eltanulhattam a felsorolt érdemei közül, már akkor is megérte, hogy ott lehettem a csapatban. Egyébként engem a szabadság íze fertőzött meg legjobban. Ki nyílt előttünk egy különben zárt világ ajtaja, s azon mi hoztunk be valami újat, valami másat odakintről. Harminc évvel ezelőtt nem zártuk kulcsra ezt az ajtót. Ki-be járunk rajta azóta is.*”

Az izgalmas élménybeszámolót követően **Fejér Ákos unokái, Incze Nóra és Réka** zenei élménnyel kedveskedett a hallgatóságoknak.

A klubest második felében a résztvevők megtekintették az „**Örmény kultúra és művészet Szamosújváron**” című kiállítás és katalógus képanyagának CD változatát, melyet **Azaduhi Varduca-Horenian** készített 2005-ben.

A júliusi klubnapon az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület budapesti képviselői beszámoltak hivatalos örményországi útjukról, majd videofilmek vetítésére került sor.

Frigyesy Ágnes